

31.10.2025

Yhteisöllinen Espoo -ohjelman ohjausryhmän kokous

Aika 21.10.2025 klo 16.15–18.45

Paikka Kokoustila Karamzin, Karaportti 1, Espoo

Osallistujat Ohjausryhmän jäsenet:

Luottamushenkilöt:

Taru Salovaara (puheenjohtaja) (SDP)
Hanna Hukari (varapuheenjohtaja) (Vihr.)
Vanessa Kurri (Kok.)
~~Teija Sääksmäki (Kok.) (varajäsen)~~
Harshwardhan Saini (Vihr.) (varajäsen)
Tero Rantala (SDP) (varajäsen)
Terhi Suokas (Vas.)
Marja Koskenalho (Vas.) (varajäsen)
~~Jenna Leppänen (Kesk.)~~
Heidi Mannelin (Kesk.) (varajäsen)
~~Elif Huttunen (Nuva)~~
~~Olli Tiuhonen (Nuva) (varajäsen)~~

Viranhaltijat:

Merja Narvo-Akkola, Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja (ohjelman omistaja)
Petri Häkkinen, turvallisuusjohtaja, KOHA
~~Ari Oja, poliisikoordinaattori, KOHA (varajäsen)~~
Martti Merra, liikuntajohtaja, Elinvoima
~~Hilla Maaria Suomi, työllisyysjohtaja, Elinvoima (varajäsen)~~
Juha Nurmi, perusopetuksen johtaja, KOTO
~~Barbro Högström, ruotsinkielisten sivistyspalveluiden johtaja, KOTO (varajäsen)~~
Sakari Jäppinen, suunnittelupäällikkö, KYT
~~Liisa Ikonen, suunnittelupäällikkö, KYT (varajäsen)~~

Muut kutsutut:

Aino Pietarinen (ohjelmapäällikkö)
Johanna Lyytikäinen, ohjelmapäällikkö, poistui noin klo 17.20
Päivi Hoverfält, ohjelmajohtaja, poistui noin klo 17.20
Niko Ferm, yhteysjohtaja, saapui noin klo 17.30 ja poistui noin klo 18.45
Taru Ikäheimonen, hyvinvointipäällikkö

1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen

Kokous avattiin klo 16.20. Alkuun käytiin läpi lyhyt nimikierros.

2. Esityslistan hyväksyminen

31.10.2025

Hyväksyttiin esityslista.

3. Projekti- ja ohjelmatoimiston perehdytys ohjelmatyöskentelystä

Ohjelmajohtaja Päivi Hoverfält ja ohjelmapäällikkö Johanna Lyytikäinen Espoon projekti- ja ohjelmatoimistosta perehdyttivät ohjelmatyöskentelyyn. Heidän esityksensä löytyy kokousmateriaaleista, sitä ei ole referoitu tähän muistioon.

Esityksen jälkeen oli mahdollisuus esittää kysymyksiä ja keskustella, ohessa nostoja:

Esityksessä viitattiin yhteistyöhön kumppaneiden ja asiakkaiden kanssa. Kumppaneilla voidaan tarkoittaa esim. ulkopuolisia tahoja kuten korkeakoulut, järjestöt ja yritykset. Kukin ohjelma voi valita omat yhteistyökumppaninsa ja tavat olla yhteistyössä.

Ohjausryhmän kokoonpanosta: ohjelmaan on valittu viranhaltijoita eri toimialoilta, jotka tuntevat ohjelmaan liittyvät linjaorganisaation substanssit.

Ohjelmien välinen yhteistyö: voisiko olla yksi yhteinen tavoite, johon kustakin ohjelmasta tuodaan jotain, saisi synergiaa, esimerkiksi järjestöyhteistyö. Ohjelmatoimiston mukaan on hyviä kokemuksia siitä, että kehitysohjelmat voivat tehdä myös yhteisiä projekteja.

Tärkeää ja kannustettavaa on, että ohjelman jäsenet tuovat tietoutta ja tilannekuvaa omilta taustaryhmiltään/työstään ohjelman tiedoksi ja keskusteluun. Tähän liittyen voisi olla hyvä sopia jokin yhteinen toimintatapa.

4. Ohjausryhmän jäsenten esittäytymiskierros

Kukin osallistuja esittäytyi vuorollaan ja kertoi, miten kytkeytyy tämän ohjelman teemoihin. Esittäytymiskierroksella tuli esiin jo aihioita tämän ohjelman sisällöiksi. Segregaation ehkäisyyn tai lieventämiseen liittyvien toimien tarve nousi keskustelussa vahvasti.

Ideoita:

-Ymmärryksen kasvattaminen siitä, kun tehdään kaupungissa päätöksiä esim. valtuustossa, lautakunnissa ja tulosyksiköissä, että osa päätöksistä voi lisätä segregaatiota ja osa ehkäistä.

-Espoo tarinassa on vahva fokus lapsissa ja nuorissa. Miten muiden ryhmien huomiointi? Miten ohjelman tavoitteet voisivat palvella mahdollisimman laajaa joukkoa? Miten saadaan ne osallistumaan, jotka eivät osallistu ja kaikkien ääntä

31.10.2025

kuuluviin? Halutaanko nostaa jotain tiettyä ryhmää esiin? Voisi olla hyvä rajata toimintamme kohderyhmät selkeästi, koska ohjelmien teemoittelu on hyvin laajaa.

-Lasten ja nuorten asiat erityisesti keskiössä, koska he haluavat tulla nähdyksi ja kohdatuksi, toisaalta esim. myös ikäihmiset ja yksineläjät- voisi löytää tiloja ja tapoja kohtaamisiin. Nuorten yhteisöllisyyden rakentamisen lisäksi saada nuorten vanhemmat tutustumaan toisiinsa, mikä voisi vähentää eriytymistä.

-Yksinäisyys on keskeinen ilmiö missä tahansa ryhmässä, oli esim. eläkeläinen, yksineläjä, tai ulkomaalaistaustainen.

-Uuteen Espoo tarinaan on kirjattu, että jokainen lapsi ja nuori pääsisi omaan parhaimpaansa ja oppisi suomen tai ruotsin kielen. Nyt esim. vieraskielisten oppilaiden osuuden mukaan koulut eriytyvät. Olisi hyvä, että saataisiin tasoitettua vieraskielisten oppilaiden osuuksia koulujen välillä. Lisäksi olisi hyvä, että vanhemmat ja lapset voisivat kokea joka koulun yhtä hyväksi ja turvalliseksi. Uhkakuvana on, että jos segregatio voimistuu, se tulee uhkaamaan koko Espoon vetovoimaa ja elinvoimaa. Miten saadaan kaikki näkemään hyödyt, joita segregatian vähentämisestä tulee?

-Olisi hyvä saada eri taustoista tulevien ihmisten välistä yhteyttä syvennettyä, rakentaa luottamusta, voisimme mennä sinne missä ihmiset ovat. Esim. Leppävaaran ja Suvelan alueilla korostuvat haasteet. Myönteisen erityiskohtelun mahdollisuus toiminnan pohtimisessa.

-Espoolla on vastuu siitä, että saadaan kasvava kaupunkilaistemme joukko tuntemaan itsensä espoolaisiksi ja suomalaisiksi ja äänestämään demokratian puolesta, ettei olla Ruotsin tiellä. Ihmisiä mukaan enemmän yhteiskunnan ja yhteisen Espoon toimintaan. Voitaisiin tehdä pieniä kokeiluja tai projekteja tähän liittyen.

-Ohjelman teemat segregatio ja turvallisuus limittyvät toisiinsa tiukasti. Eri alueiden vetovoiman parantaminen, eri ryhmien vuorovaikutuksen lisääminen, tuetaan hankkeita, jotka edistävät positiivisia kohtaamisia. Nuorisotoiminta on tärkeä näkökulma. Sosiaalisen turvallisuuden lisääminen. Rakennetaan paikat niin että ne koetaan turvallisiksi, mikä myös lisää turvallisuuden tuntua. Segregation ennaltaehkäisy on keskeinen asia.

-Tärkeää luoda yhteisten kohtaamisten paikkoja ja yhteisöllisyydelle puitteet, ettei eriytetä ihmisiä niin, että esim. eri kieliryhmät toimivat vain omissa ryhmissään.

-Tilojen näkökulma: kaupallisia tiloja, kauppakeskuksia Espoossa riittää ja niissä vietetään paljon aikaa. Hyvä olisi saada lisää ei-kaupallisia tiloja, joissa eri ryhmät voisivat kohdata, esim. nuoret ja eläkeläiset keskenään jutella. Järjestää erilaisia

31.10.2025

tilaisuuksia kuten ystävällöjia. Miten kuntalaiset voisivat hyödyntää paremmin kunnan tiloja omalle yhteisölliselle toiminnalleen?

-Joka alueelle tai vähintään suuralueelle yhteisötila, joka otettaisiin jo suunnitteluvaiheessa huomioon. Tila voisi toimia esim. järjestöjen ja kaupunkien kanssa yhteiskäytössä.

-Kohtaamisalustan järjestäminen, Espoosta ja ehkä Suomestakin puuttuu malli, että olisi iso, ilmainen, turvallinen, kaikille avoin toiminnallinen tila, johon eri sukupolvet voivat tulla ja kohdata toisensa kulttuurista riippumatta. Pilotoinnin mahdollisuus tämän ohjelman kautta, esim. viikonlopulle 3-4 tuntia vakioaika, esim. Leppävaaran Kameleontenissa. Tälle on toimintamallia olemassa esim. Tanskassa.

-Datan hyödyntäminen toiminnassa.

-Kaupunkisuunnittelussa on pidempi aikaperspektiivi kuin esim. tässä ohjelmatyössä. Ehdotuksia löytyy alueiksi, joita erityisesti voisi tarkastella/ joihin voisi kohdistaa toimintaa tässä ohjelmassa.

-Tärkeitä edistettäviä teemoja ovat myös yhteiskunnallinen hyvinvointi, tasa-arvo ja oikeudenmukaisuus, sekä ihmisoikeudet.

-Segregaation juurisyihin tulisi pystyä puuttumaan jollain lailla, luoda toimenpiteitä oireisiin, täsmäkokeilla mikä toimisi esim. osallisuuden edistämiseen. Esim. eri taustaisten ihmisten kohtaaminen. Maahanmuuttotaustaisten kotiäitien kotouttaminen ja osallistaminen ja mukaan enemmän esim. koulujen vanhempainiltoihin.

5. Yhteisöllinen Espoo -ohjelman asioita

Ohjelmapäällikkö esitteli muutamia ohjelman käytännön asioita.

Esitysmateriaali löytyy kokousmateriaaleista. Täydennyksenä esitysmateriaaliin:

Muissa ohjelmissa syksyn aikana on toimintaympäristön kartoitusta, asiantuntijoiden, tutkijoiden kuulemista ohjelman eri teemoista, työpajamaista keskustelevaa työskentelyä. Hyötytavoitteiden muotoilu ja yhteisen ymmärryksen luominen keskeistä. Tämä on tarkoituksena myös tämän ohjelman työskentelyssä tänä syksynä.

Fasilitaattorin voisi hankkia marraskuun ja joulukuun kokouksiin. Fasilitaattori voisi toimia hyvin keskusteluttajana, ideoiden kerääjänä, fokusoijana, tiivistäjänä. Käytetään joko sisäistä fasilitaattoria tai palkataan ulkoinen.

31.10.2025

Ohjelmien välinen yhteistyö: toivetta on tullut ohjelmien väliselle yhteistyölle alkumetreistä alkaen. Esimerkiksi Tapahtumien Espoo -ohjelman kanssa on selkeästi yhteisiä pintoja.

Syksyn kokousaikataulut ovat valmiit, toivottavasti sopivat mahdollisimman monelle. Kokouksiin on paikan päällä osallistuminen, jotta keskustelu mahdollistuu paremmin. Varsinaiset jäsenet ainakin kutsutaan paikan päälle, ja esimerkiksi asiantuntijajäsenet tarvittaessa etänä, tänä syksynä pidetään lähtökohtaisesti kaikki lähitapaamisina.

Syksyn toinen ohjausryhmän kokous on 20.11. klo 15-17.30 Leppävaaran lukion auditoriossa. Tilaisuus on yhdistettynä koulu- ja varhaiskasvatuksen segregaatioon kiinnittyvän Oma lähiö-paras lähiö! -projektin loppuseminaariin, jossa on projektin sisältöjä esiteltynä, ja lisäksi ohjelman hyötytavoitteiden muotoilun kannalta valmistelevia aiheita liittyen segregaatioon. Vapaavalintainen osuus on klo 14 alkaen, ohjelman omistaja suosittelee osallistumista.

Alustava ohjelma:

- klo 14-15 Oma lähiö-paras lähiö! -projektin tulosten ja toiminnan esittelyä, avoin tilaisuus kaikille ja vapaaehtoinen ohjelman ohjausryhmälle
- klo 15 ohjelman ohjausryhmän jäsenet viimeistään paikalle, kakkukahvit/tauko
- klo 15.15 -16.15 asiantuntijapuheenvuoro(ja): lasten ja nuorten eriytyminen/segregaatio laajemmin (ohjelman ohjausryhmä + avoin tilaisuus muillekin vieraille jatkuu)
- klo 16.15-17.30 ohjausryhmän oma asialista/työskentely

Joulukuun kokouksen sisältö on vielä avoinna, siitä keskustellaan vielä yhteisesti, mahdollisesti asiantuntijapuheenvuoroa/vuoroja ja fasilitaattorin luotsaama työskentely hyötytavoitteiden tarkentamiseksi.

Keskusteltiin sopivista kokousajoista ensi keväälle. Kokousten aloitusta klo 16 jälkeen pidettiin sopivana, ja toiveena oli, että kokoukset ovat enintään 2,5 tunnin pituisia.

Ohjelmalle on luotu Teams -työtila, johon kootaan ohjelman kokous- ja muut materiaalit. Työtilaan kirjautumisen kanssa voi olla haasteita, jos ei ole Outlookia kirjautumiseen. Ohjelmapäällikölle voi laittaa viestiä, jos on haasteita työtilaan pääsyssä. Tärkeät materiaalit toimitetaan ohjelman jäsenille myös sähköpostitse.

31.10.2025

Näihin ensimmäisiin kokouksiin kutsutaan myös kaikki varaedustajat paikalle, jotta saamme hyvin käynnisteltä yhteistä keskustelua ohjelman sisällöistä ja kaikki pääsevät ohjelman perehdytykseen mukaan. Tässä on huomioitavaa kuitenkin se, että luottamushenkilöiden varahenkilöille voidaan maksaa kokouksista palkkio vain, jos varsinainen jäsen on estynyt. Selvitellään vielä, onko tässä muita mahdollisuuksia, että varajäsenetkin saisivat kokouspalkkioita. Osa luottamushenkilöiden varajäsenistä ilmaisi, että haluaisivat tämän syksyn jälkeenkin osallistua kokouksiin, vaikka varsinainen jäsen osallistuisi ja palkkiota eivät saisikaan. Selvitetään, onko tälle hallinnollisesti erityistä estettä.

6. Nostoja Espoon strategiasta

Tämä kohta käytiin jo esityslistan kohdan 4 jälkeen, ja tämän jälkeen siirryttiin kohtaan 5.

Yhteysjohtaja Niko Ferm esitteli nostoja Espoon strategiasta etenkin Yhteisöllinen Espoo -ohjelman näkökulmista sekä nostoja kesäkuun valtuustoseminaarin työpajasta. Espoo tarina hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa kokousta edeltävänä päivänä, ja siinä näkyy vahvasti Yhteisöllinen Espoo -ohjelman tematiikka monella tapaa. Fermin esitys löytyy kokousmateriaaleista.

7. Asiantuntijajäsenten ja muiden kokouksiin kutsuttavien nimeäminen

Keskusteltiin asiantuntijajäsenten ja muiden kokouksiin kutsuttavien nimeämisestä. Päädyttiin siihen, että nimitetään asiantuntijajäseniä ja muita lisähenkilöitä tai ryhmiä, kun ohjelman aiheet tarkentuvat. Samat pysyvät asiantuntijajäsenet eivät välttämättä ole tarkoituksenmukaisia koko ohjelmakautta, vaan asiantuntijajäseniä voisi kutsua tarpeen mukaan. Ehdotuksia muutamiksi pysyviksi asiantuntijajäseniksi on noussut, joiden työ on kiinteästi ohjelman aiheissa, kuten hyvinvointi, osallisuus ja maahanmuuton asiat. Lisäksi vammais- ja vanhusneuvosto voisi olla hyvä kutsua kokouksiin mukaan. Jatketaan keskustelua tämän osalta.

8. Muut asiat

Ei muita asioita.

9. Seuraava kokous

20.11. klo 14/15-17.30. Leppävaaran lukion auditoriossa

31.10.2025

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.04.

Aino Pietarinen
ohjelmapäällikkö, kokouksen sihteeri